

51. Közgazdász vándorgyűlés
2013 szeptember 26-28.

Az élelmiszeripar logisztikai kihívásai az e-útdíj korában

Csonka Endre
címzetes egyetemi docens
vezérigazgató

A tartalomból

Agrárlogisztikai EGYVELEG

Gabona a nagy feladat

Az élelmiszeripar teljesítménye és helyzete

Az e-útdíj mértéke és hatásai

Speciális logisztikai kihívások

ÁFA csökkentő fórum

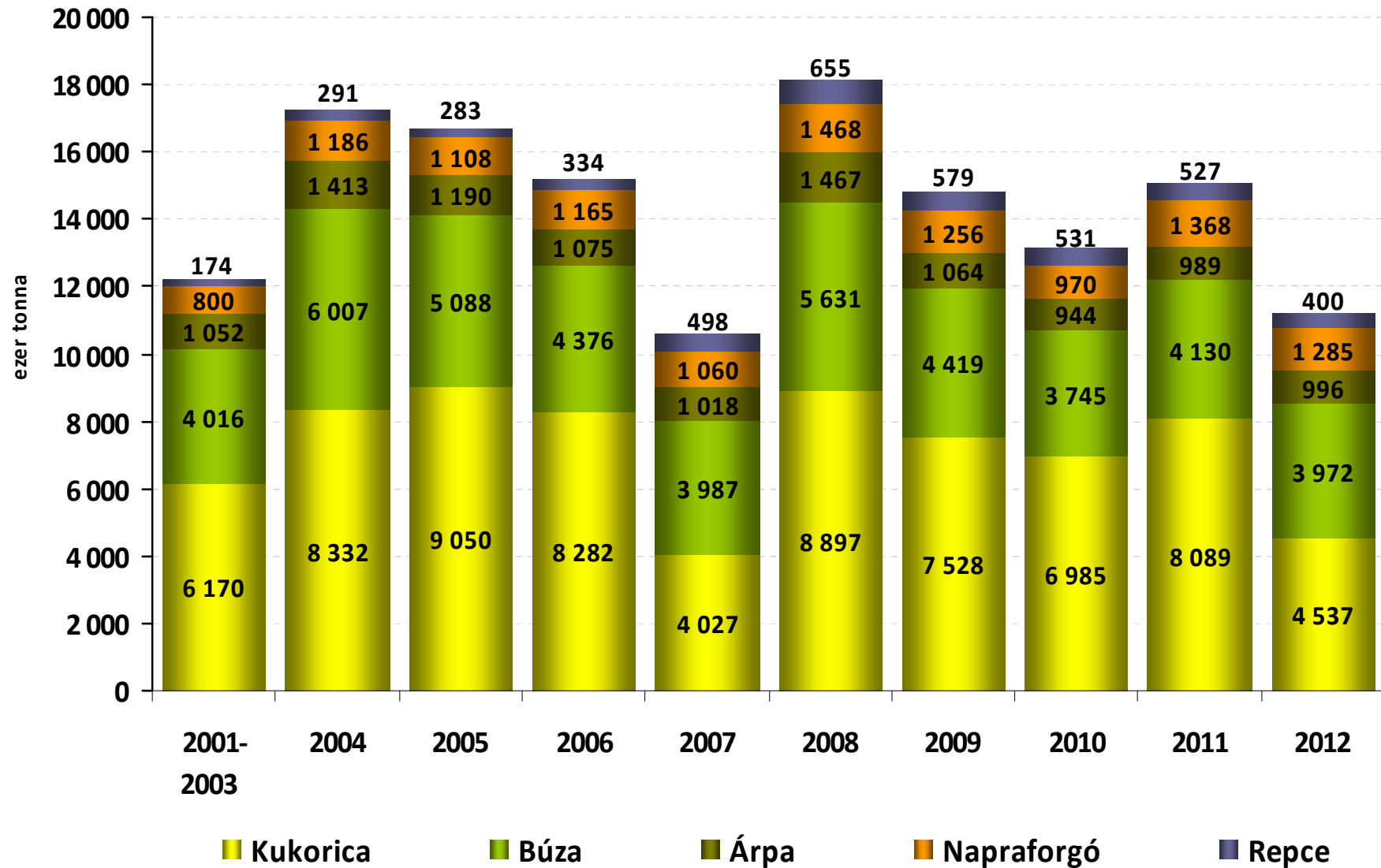
A friss és jó hír, van esély a kiegyezésre

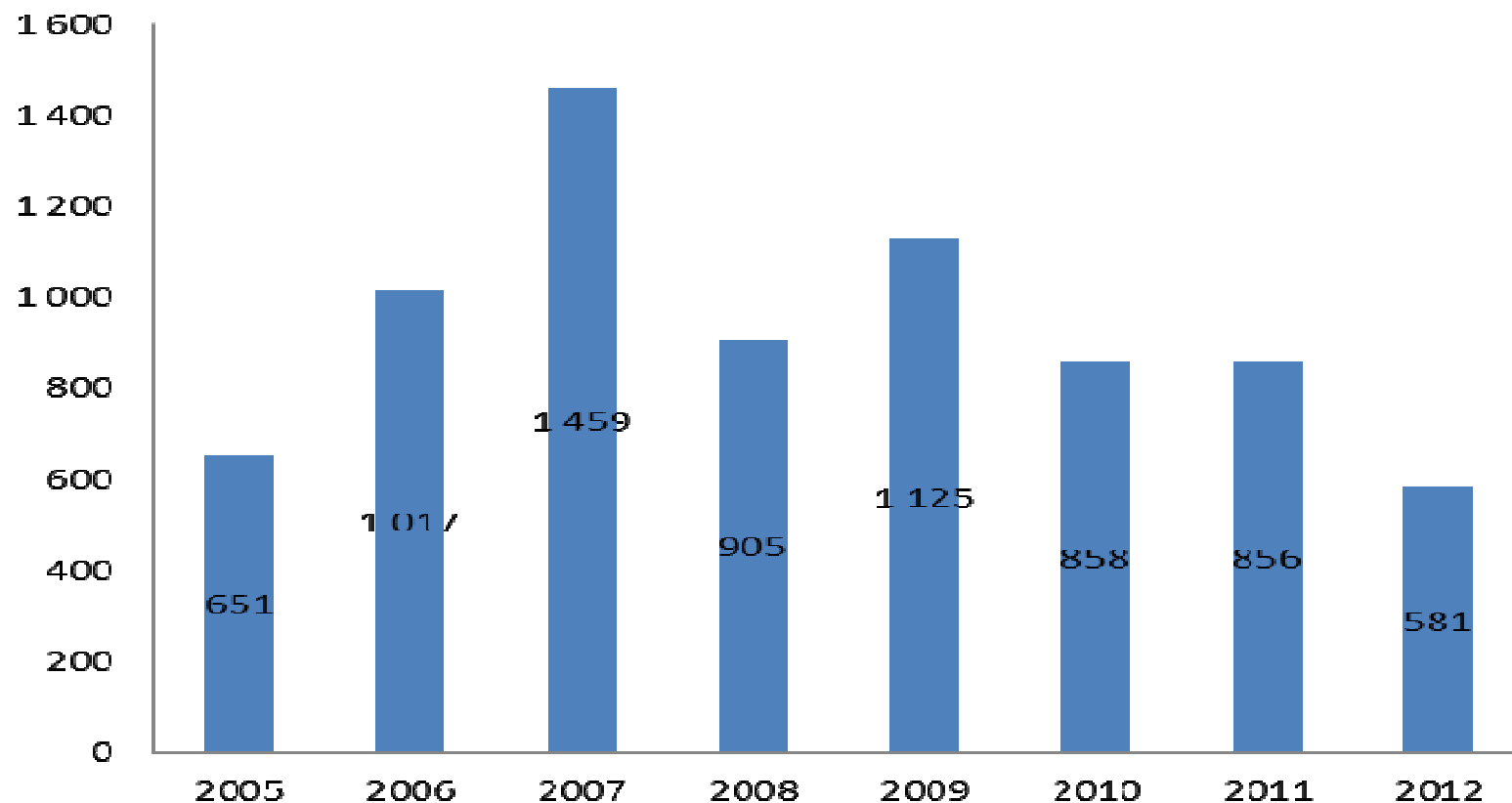
Agrárlogisztikai SWOT-analízis

<p style="text-align: center;"><u>Erősségek</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪Gazdaságföldrajzi elhelyezkedés<ul style="list-style-type: none">▪Exportorientált áruterelés▪Kedvező termelési adottságok<ul style="list-style-type: none">▪Európát átszelő vízi út▪Erős mezőgazdasági régiók	<p style="text-align: center;"><u>Gyengeségek</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪Elmaradott közlekedési infrastruktúrák<ul style="list-style-type: none">▪Logisztikai központok hiánya▪Informatikai elmaradottság▪Gyenge logisztikai szolgáltatók▪Logisztikai szemlélet elmaradottsága<ul style="list-style-type: none">▪Képzés, nyelvtudás hiánya▪Elégtelen állami szerepvállalás
<p style="text-align: center;"><u>Lehetőségek</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪Piacvezérelt termelés és kereskedelem<ul style="list-style-type: none">▪Ágazati és regionális irányítás korszerűsítése▪Nemzetközi kapcsolatok fejlesztése▪Logisztika által vezérelt integrációk létrehozása<ul style="list-style-type: none">▪Szállítópályák, szállítási infrastruktúrák fejlesztése▪EU határország – árumegállítási lehetőség	<p style="text-align: center;"><u>Veszélyek</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪A szomszédaink gyorsabban fejlesztenek<ul style="list-style-type: none">▪Tranzit országgá válhatunk▪Elégtelen koordináció és együttműködési készség<ul style="list-style-type: none">▪Elégtelen források▪Szemléletbeli hiányosságok <p style="text-align: right;">Forrás: Husti professzor</p>

Magyarország: a főbb termények termelésének ingadozása az EU-csatlakozás óta

A Rail Cargo Hungaria gabona export forgalmának alakulása (ezer tonna)

Élelmiszeripar

- **Egy legyengült ágazat néz szembe az alábbi kihívásokkal**

- fokozódó nyomás a környező országok versenytársai részéről
- kereslet szűkülés itthon és a közvetlen régióban
- drasztikus árverseny – a minőségi verseny helyett
- nem transzparens csatornák súlyának növekedése
- hitelszűke
- koncentrált kiskereskedelem szűkülő eszköztárral, de él erős alkupozíciójával
- mezőgazdasági termékek folyamatos áremelkedése (néha hisztérikus mozgások)
- présbe került az ágazat, az input áremelkedés és a csökkenő fizetőképes kereslet miatt (ebben talán 2012 pozitív változást hozott)

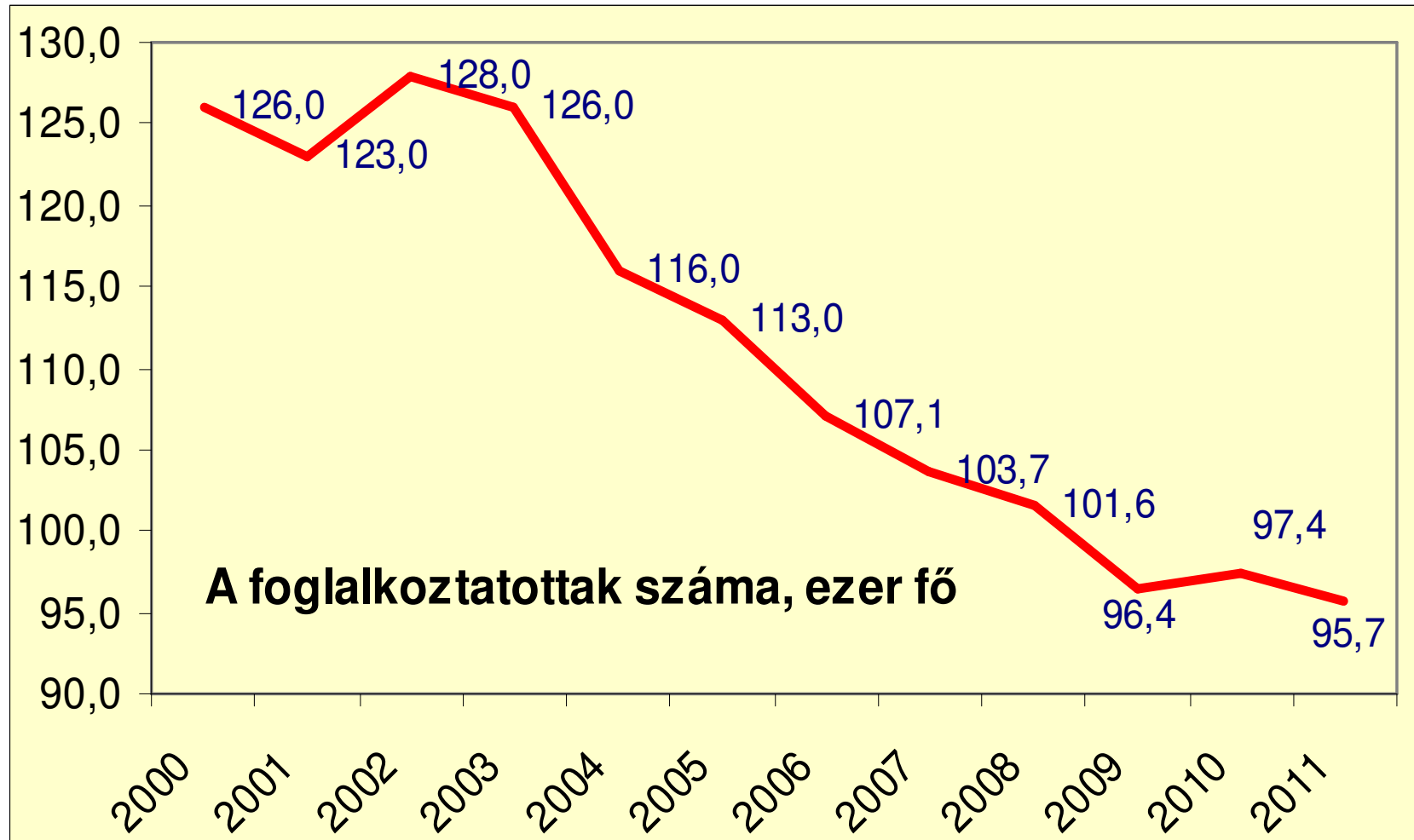

A magyar élelmiszeripar az EU csatlakozás vesztese

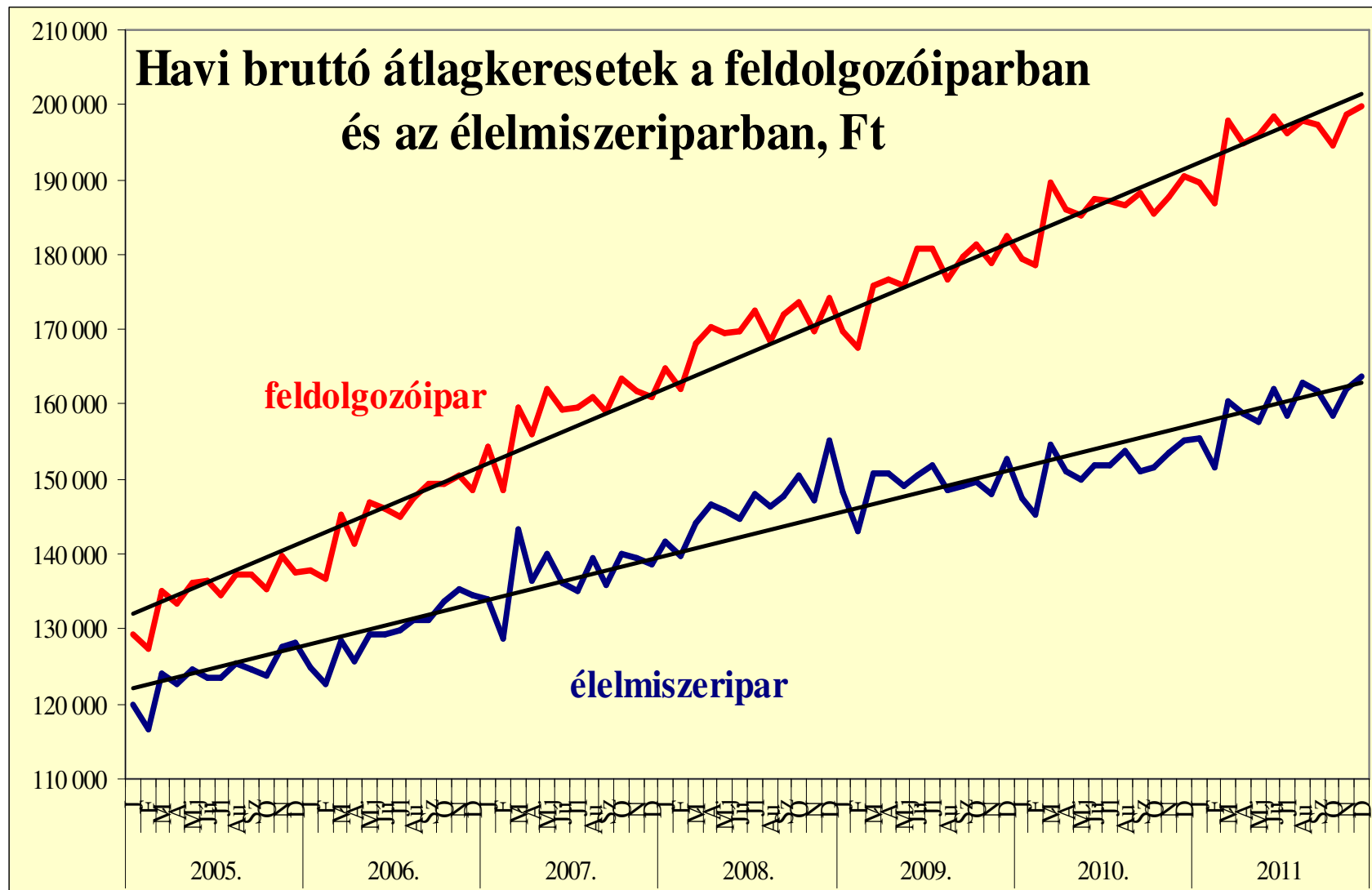
Megnevezés	Évek	Termelés	Belföldi	Export	
			Értékesítés		
Bázisév	1990	100	100	100	
Változás időszakai	Privatizációs évek	1991-96	-8,6	-7,6	-2,6
	Bokros-csomag éve	1997	-6,6	-9,4	3,8
	Konzolidációs évek	1998- 2000	8,4	14	-4,3
	EU-belépést megelőző évek	2001- 2003	-0,2	-3,2	7,7
	EU belépést követő évek	2004- 2011	-16,7	-30,9	27,3
Időszak vége		76,3	63,3	131,9	

- A feldolgozó iparon belül a 3. legnagyobb ágazat, bruttó termelési értéke 2524 Mrd Ft (2012-ben).
- 4 fő feletti regisztrált vállalkozások száma közel 2700 (több ezer egyéni vállalkozás)
- 95 ezer fő alkalmazott
- Az élelmiszeripar teljesítménye 1990-2011 között 24,7%-kal csökkent.
- Ez a belföldi értékesítés közel 37%-os visszaesésének köszönhető, mivel az export majdnem 32%-kal növekedett.

Az érdemi technológiai beruházások elmaradása ellenére

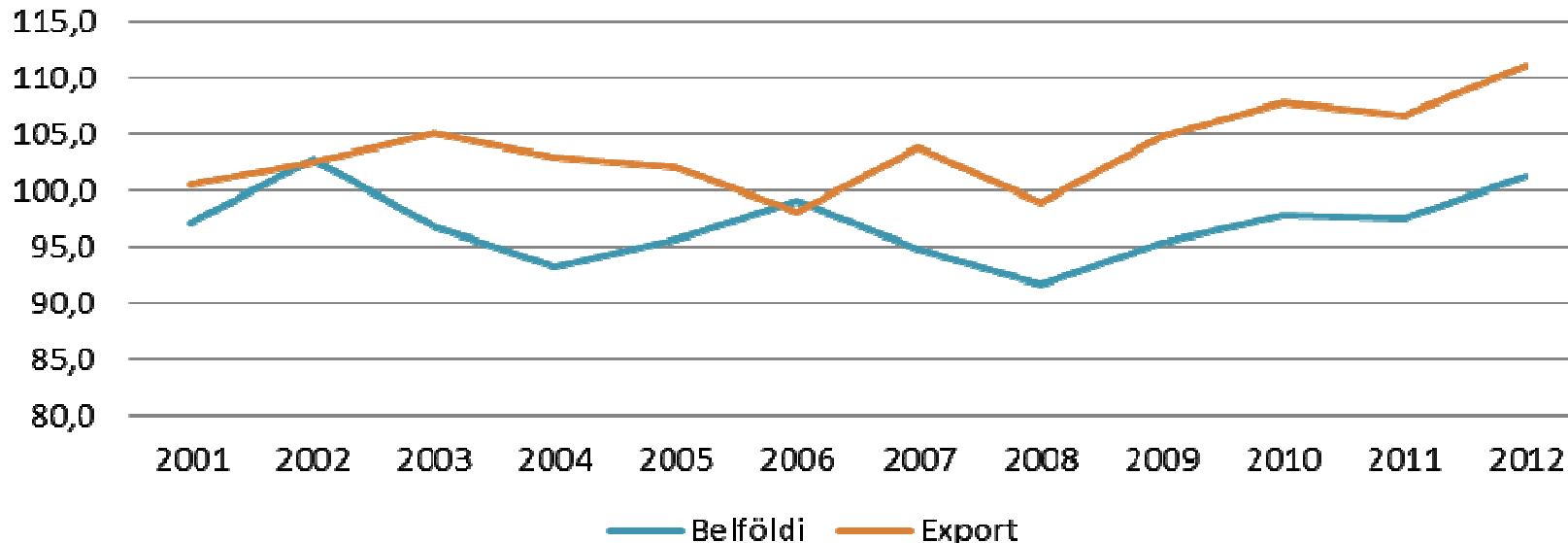
Forrás: KSH

Forrás: KSH

Végre a belföldi értékesítés és az export is növekedett

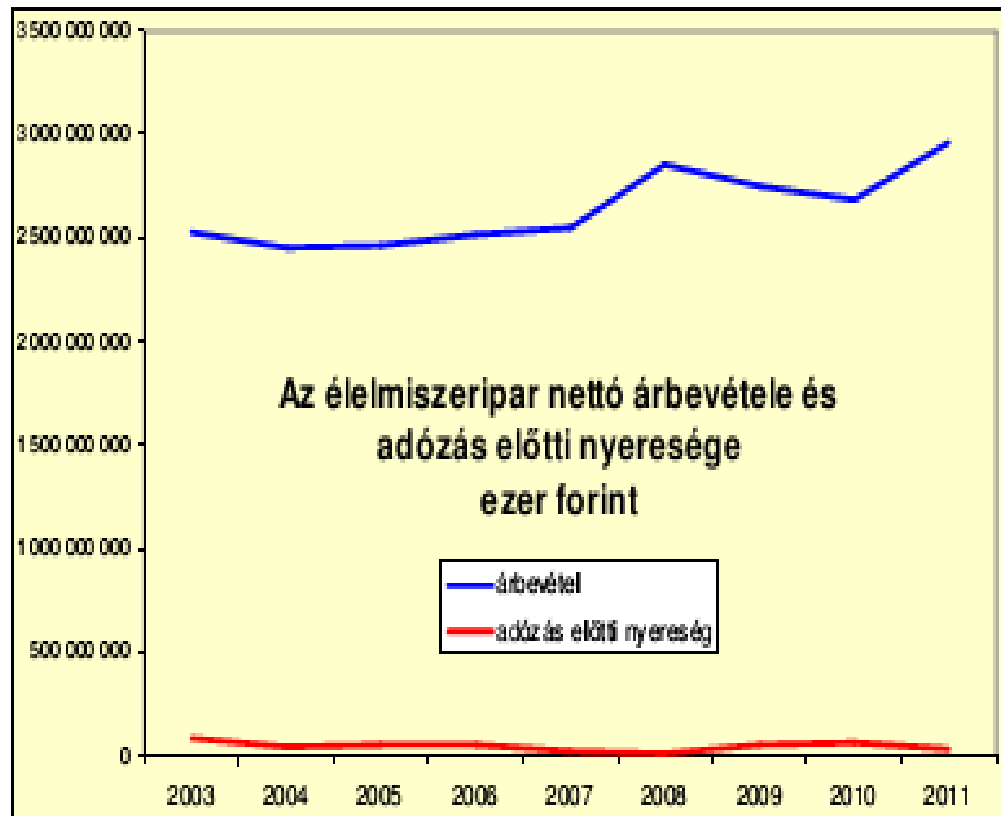
Élelmiszeripar értékesítésének alakulása (előző év =100)

- Az ágazat 2012-es jó teljesítménye annak köszönhető, hogy az export mellett a belföldi értékesítés is növekedett. (Ez 2002-ben fordult elő utoljára.)
- Ugyanakkor a belső piacvesztés 2004 óta folyamatos. Az élelmiszerek kiskereskedelmi forgalmában az import mind nagyobb szerepet játszik. (Diszkrépancia a belföldi és a külföldi versenyképességben.)

Az ágazat jövedelmezősége tartósan rendkívül gyenge

- Az ágazat képtelen az önköltségek növekedését az átadásai árakban érvényesíteni
- Ennek és a központi terhek növekedésének eredményeként az ágazat jövedelemtermelő képessége minimális

Forrás: KSH, Agrár Európa Kft.

A különadók számított hatása az élelmiszeriparban, millió Ft

	2010	2011	2012	Összesen
bank	4 202,7	4 279,8	2 158,7	10 641,2
kiskereskedelmi	3 993,6	2 543,0	3 486,0	10 022,6
távközlési	459,3	501,0	518,2	1 478,5
energiellátók	1 703,6	2 075,1	2 147,4	5 926,1
NETA	-	3 274,3	19 050,0	22 324,3
Összesen	10 359,2	12 673,2	27 360,3	50 392,7

Szerkezeti problémák bemutatása a húsipari számok fényében

Németországi sertésvágás 2011-ben

Cég	Vágott sertés (db millió)
Tönnies	15,4
Vion	10
Westfleisch	7,1
Danish Crown	3,3
Vogler	1,9
Böseler Goldschmaus	1,5
Mueller Group	1,44
BMR	1,44
Tummel	1,35
Gausepohl	1,3

Németországban 170 körüli engedélyezett vágóhíd vág le évente közel 60 millió sertést.

Magyarországon több mint 120 engedélyezett vágóhíd vág le 4 millió sertést.

Ha az összes magyarországi vágóhíd egy cég lenne, akkor is csak a 4. lenne Németországban.

A legtöbb sertést vágó magyar cég (Hungarymeat) talán éppen beférne a német „top tenbe”.

Lehetőségeink:

- az élelmiszer világpiaci jelentősége erősödik, jelentős fizetőképes kereslet jelenik meg folyamatosan („a keleti nyitás” fontos lenne)
- a 2014-től megnyíló EU gazdaságfejlesztési programok lehetőséget adhatnak az ágazat fejlesztésére
- felgyorsul a konszolidáció, kialakulnak nagy, nemzetközileg versenyképes méretű cégek és a speciális igények kielégítését célzó „manufaktúrák” – erősödnek az integrációs rendszerek
- a Kormányzat nyomására a „magyar termékek” polci elhelyezése erősödik
- legyünk optimisták: az áfa kérdése rendeződik, a piac érdemben tisztul (mégsem válunk „balkáni” országgá!?)

Jelenleg érvényes útdíj (Ft/ futott km)

Környez etvéd. kategóri a	J2 díjkategória (2 tengely)		J3 díjkategória (3 tengely)		J4 díjkategória (4 vagy több tengely)	
	Gyorsforg.	Főút	Gyorsforg.	Főút	Gyorsforg.	Főút
A (≥ EURO III.)	42,41	18,04	59,52	31,23	86,7	54,07
B (EURO II.)	49,9	21,23	70,02	36,75	108,38	67,6
C (EURO I.)	57,38	24,41	80,53	42,26	130,06	81,11

A kategóriák átlagos fuvardíj növekedése %-ban

Környez etvéd.	J2 díjkategória (10 tonna)		J3 díjkategória (15 tonna)		J4 díjkategória (20 tonna)	
	gyorsforg.	Főút	gyorsforg.	Főút	gyorsfor g.	Főút
A (≥ EURO III.)	28	12	26	14	29	18
B (EURO II.)	33	14	31	16	36	23
C (EURO I.)	38	16	36	19	43	27

Konkrét tapasztalatok az e-útdíj költségei terén

- Az Univer Zrt. 35.000 raklap éves forgalma mellett, szállítási költségei az első két e-útdíjas hónap tényadatai alapján 17,8%-al emelkedtek
- A Bonduelle Kft. 20% fölötti szállítási költség növekedéssel számol
- A BUSZESZ Zrt. szállítási költségeinek emelkedése is eléri a 10%-ot
- A gabona fuvarozás költségét konkrétan 30%-ot meghaladó mértékben növeli a használat arányos útdíj

Útdíj mentesség intermodális logisztikai szolgáltató központok, kikötők 70 km-es körzetére!

A logisztikai szakma szükségesnek tartja és javasolja, hogy az Intermodális Logisztikai Szolgáltató Központok 70 km-es körzetében legyen használatarányos útdíj mentesek, az Intermodális Logisztikai Szolgáltató Központokra el/felfuvarozó közúti nehézgépjárművek. A 70 km-es körzeten belül az útdíj mentesség hatálya alá tartozna minden olyan fuvar feladat, amelyik bizonyítani tudja, hogy vasúton, vízen érkezett vagy távozik az adott átrakási pontra/ról.

Forrás: MLSZKSZ

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a mezőgazdasági termények és az állat szállítás díjkedvezmény rendszerének felülvizsgálatát kezdeményezi az első hónapok tapasztalatai alapján

Valós mentesség elérése nem csak a saját tulajdonú járművekre és a betakarításra korlátozva

Az EU becslése szerint Magyarország évente 5 milliárd eurónyi ÁFA-bevételtől esik el

Portfolio.hu Árfolyam Videó Pénzcentrum.hu Resource Konferenciák Portfolio Tr

Portfolio.hu Legyen i

BEFEKTETÉS DEVIZA/KÖTVÉNY INGATLAN MAKROGAZDASÁG TŐZSDE VÁLLALATOK

A hét hírei Adattöltés Elemzések Fotók Háttér Infopanel Kalkulátorok Online könyvesbolt Online interjú Po

 Több mint 125 év banki tapasztalatával a Private Banking ügyfel
FRIEDRICH WILHELM RAIFFEISEN

Hatalmas Magyarországon az áfa-visszaélések összege

2012. május 19. | 11:24

Az Európai Unió Bírósága öt milliárd euróra becsüli Magyarországon az áfa visszaéléssel érintett értéket, ami a magyar GDP öt százaléka - mutatott rá az InfoRádió beszámolója szerint egy pénteki konferencián a helyzetre a Kúria elnöke.

A fő probléma: magas ÁFA-kulcs, rossz adófizetési morál

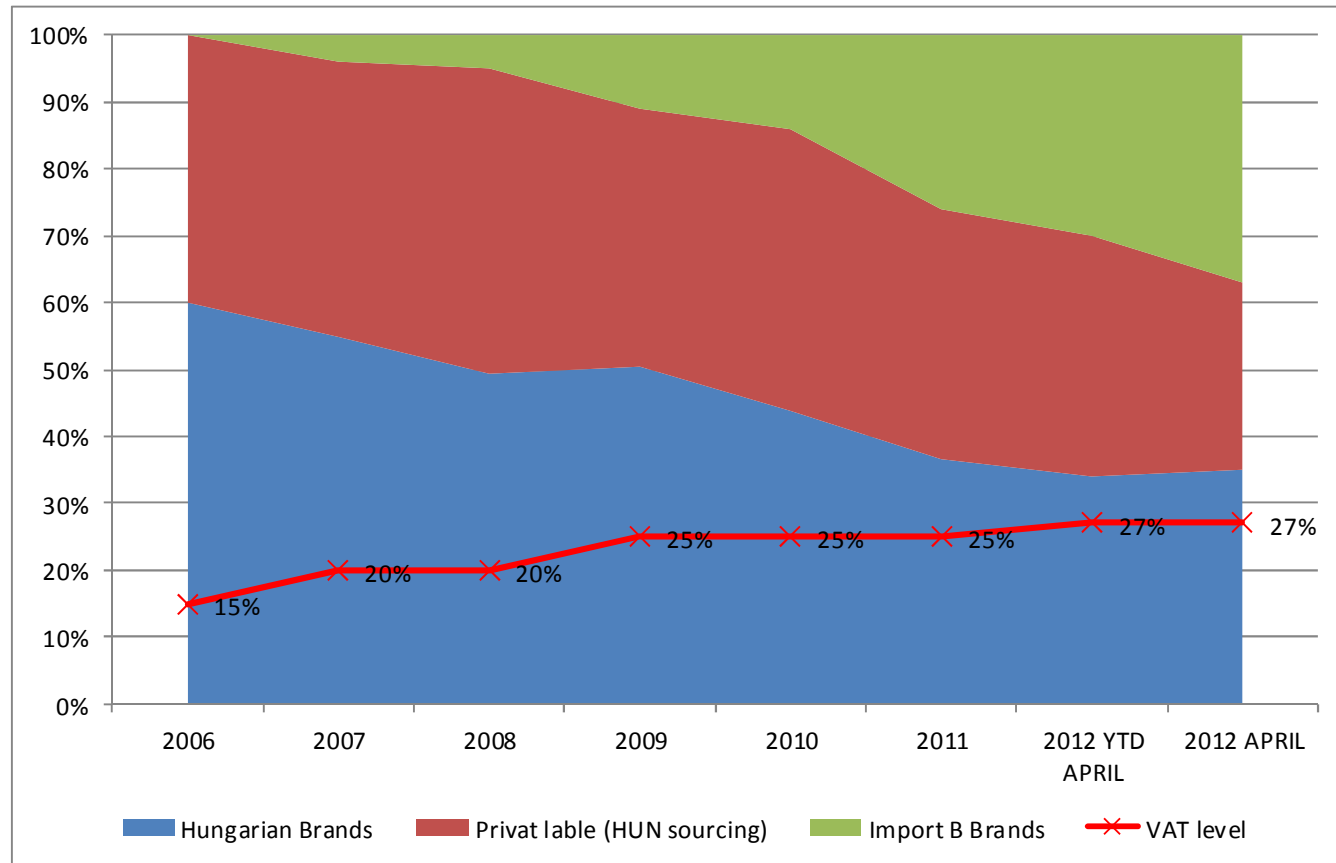
- A 27%-os ÁFA-kulcs az EU-ban a legmagasabb

II. APPLICATION OF REDUCED VAT RATES BY THE MEMBER STATES TO THE CATEGORIES OF GOODS AND SERVICES CONTAINED IN ANNEX III OF VAT DIRECTIVE 2006/112/EC

Category	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK
1. Foodstuffs	6	20	14	25	7	20	13	4	5,5	0	4	5	22	21	3	18 ¹ 27	0 ²	6	10	5	6	24	8,5	20	13	12	0
	12				19			8	7	4,8 13,5	10	15	12 ³						8	13				10		25	20
	21								19,6											23	23						

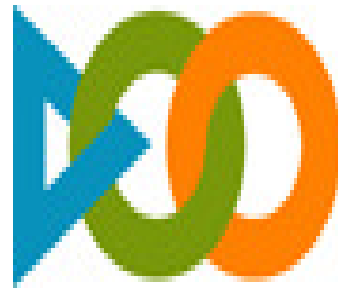
Véleményünk szerint az alapvető élelmiszerek esetében az ÁFA-csalás mértéke meghaladja a becslésekben szereplő 33%-ot.

Bizonyos áruféleségek esetén ÁFA-csalással értékesített „B-brandek” jelentős piaci részesedést szereztek

Példa. Növényolaj (élelmiszer célú)

Üdítő friss hír!!

THE SUPPLY CHAIN
INITIATIVE

Together for good trading practices

16/09/2013

Launch of The Supply Chain Initiative in Brussels

On 16 September, The Supply Chain Initiative - together for good trading practices was officially launched.

On this occasion, the names of the companies that have expressed the intent to sign up to the initiative were disclosed.

Together for good trading practices

Why this Initiative

The purpose of the Initiative is to promote fair business practices in the food supply chain as a basis for commercial dealings. It aims to generate a culture change through the commitment of signatories to fair trading practices coupled with measures aimed at integrating the principles of good practice into company day-to-day operations and at controlling their application.

The Initiative also aims to ensure that companies address disputes in a fair and transparent manner whilst reassuring the complainant that they will not be subject to retaliation.

Together for good trading practices

Who is behind this Initiative

The Supply Chain Initiative is a joint initiative launched by 7 EU level associations with the aim to increase fairness in commercial relations along the food supply chain.

The 7 EU level associations involved in this Initiative represent the food and drink industry (FoodDrinkEurope), the branded goods manufacturers (AIM), the retail sector (the European Retail Round Table (ERRT), EuroCommerce, EuroCoop and UGAL), and agricultural traders (CELCAA).

	Példák a <u>tisztességtelen</u> gyakorlatra	Példák a <u>tisztességes</u> gyakorlatra
<p>A vállalkozói kockázatok megosztása</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Indokolatlan vagy aránytalan kockázat áthárítása a másik szerződő félre, például az árrés biztosítása a teljesítés elmaradása esetén történő kifizetés kikötésével. • A szerződő fél saját részére végzett üzleti tevékenységének finanszírozására vonatkozó kötelezettség kikötése. • A promóciós költségek finanszírozására vonatkozó kötelezettség kikötése. • Az egyik szerződő fél megakadályozása abban, hogy termékeit megalapozott állításokkal forgalmazza és reklámozza.. 	<ul style="list-style-type: none"> • A különböző gazdasági szereplők az ellátási lánc egyes szakaszaiban egyedi kockázatokkal néznek szembe, amelyekkel összefüggésben az adott területen folytatott üzleti tevékenységük révén esetleg nyereségre tehetnek szert.. Minden gazdasági szereplő felelősséget vállal a saját kockázataért, és a kockázatait nem próbálja meg jogtalanul átruházni más felekre. • A kockázatok átruházása a felek megállapodása alapján annak érdekében, hogy mindkét fél számára előnyös helyzet alakuljon ki. • A szerződő felek megállapodnak bármely fél saját részére végzett és/vagy promóciós tevékenységeihez való hozzájárulásuk feltételeiről.

Ők már nyilatkoztak, csatlakoznak!

